

3. Туристичний портал Куби. Веб-сайт. <https://www.cubatravel.cu/> (дата звернення: 19.10.19).

4. Примаченко. Куба, Республіка Куба // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. — К. : Наук. думка, 2009. — Т. 5 : Кон — Кю. — С. 433.

5. Шушківський. Куба, Республіка Куба // Енциклопедія сучасної України : у 30 т. / ред. кол. І. М. Дзюба [та ін.] ; НАН України, НТШ, Координаційне бюро енциклопедії сучасної України НАН України. — К., 2003—2016.

Чайківська М.

*магістрантка II курсу спеціальності 242 Туризм
Науковий керівник – викл. Пушкар.Б.Т*

ОСОБЛИВОСТІ РЕКРЕАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Мета статті – охарактеризувати рекреаційні ресурси Херсонської області.

Виклад основного матеріалу. Природа щедро обдарувала степову Херсонщину своїми багатствами. Вона єдина з усіх областей України має вихід до двох морів – Чорного й Азовського. Її морське узбережжя з чудовими піщаними пляжами простяглося більш як на 200 км. І, зважаючи на те, що клімат у регіоні помірно-континентальний, а сонячних днів тут не менше, ніж у Криму, що море тепле, а повітря насичене не тільки іонами йоду і броду, а й духмяним ароматом степових трав, – у курортній зоні на лазурному морському узбережжі знаходяться понад 300 різних оздоровчих закладів – санаторіїв, пансіонатів, туристичних баз, баз відпочинку та дитячих оздоровчих таборів. Стільки закладів відпочинку на морі не мають Одеська й Миколаївська області разом узяті.

Та чи не найбільше обширна курортна зона морського узбережжя Таврійського краю приваблює дітей, які приїздять сюди набиратися сил і здоров'я не тільки з усіх регіонів України, а й з інших країн. До їхніх послуг – близько 100 дитячих оздоровчих закладів як у місті-курорті Скадовську, так і в селах Лазурне, Залізний Порт, Хорли на Чорному морі та на Арабатській Стрілці на Азовському морі. Теплої літньої пори морське узбережжя перетворюється в справжню дитячу республіку [1].

Не меншої своєрідності Херсонської області надають її мальовничі заповідні куточки, відомі на весь світ, зокрема, два з трьох в Україні біосферні заповідники – «Асканія-Нова» і Чорноморський.

Справжнє диво – зелену оазу в посушливому таврійському степу Асканію-Нову в колишньому Дніпровському повіті (нині Чаплинський

район) створив понад 100 років тому відомий на той час землевласник Фрідріх Едуардович Фальц-Фейн, який народився в Асканії-Новій й з дитинства цікавився вівцями і кіньми. Не менш любив він і чаруючі своєю первозданною красою безкраї степові простори. І щоб зберегти для нащадків цей дивосвіт з його незайманою плугом рослинністю та рідкісним тваринним світом, він першим у світі вивів з господарського землекористування понад 10000 га й організував в Асканії-Новій степовий резерват, який і став праядром теперішньої найбільшої в Європі ділянки заповідного типчаково-ковилового степу.

У ньому і донині збереглися у своєму первісному вигляді незаймані людиною 478 вищих рослин (багаторічних та однолітніх), з яких до Червоної книги України занесено 13 видів. Зокрема, сухолюбиві ковили українську, Лессінга та волосатик, а також міндаль степовий (або ж бобівник), тюльпан Шренка, васильок Талієва, карагану скіфську.

А які тільки птахи не гніздяться у степовому привіллі. Нині для них тут створені штучні ставки. І з кожним роком тваринний та пташиний світ поповнюється у цьому своєрідному музеї під відкритим небом, в якому нараховується понад 5000 особин, 111 видів ссавців і птахів.[2]

Сьогодні паркова зона біосферного заповідника, який з 1994 року носить ім'я свого засновника Ф.Е. Фальц-Фейна, розширена ще більш як на 100 га. У ній створено цілий каскад ставків, величезні мальовничі галявини, насипано високі пагорби, з яких можна охопити весь вражаючий лісостеповий краєвид. У цьому зеленому куточку колекція деревних налічує близько 1000 видів, сортів і форм, а квітково-декоративних рослин ще більше – понад 1500 видів, сортів і форм.

Біосферний заповідник «Асканія-Нова» є природоохоронною науково-дослідною установою міжнародного значення, яка входить до всесвітньої мережі біосферних резерватів і тісно співпрацює з ЮНЕСКО. Унікальне поєднання природних і штучно створених екосистем є базою вивчення змін у довкіллі, розроблення і впровадження в практику системи раціонального співіснування людини з природою.

До мережі біосферних заповідників світу входить також і Чорноморський, що знаходиться у Голопристанському районі Херсонської області й частково в Очаківському сусідньої Миколаївської. Його загальна площа перевищує 54 тисячі га, з яких 9448 га – це суша, а решта – акваторія Тендрівської, Ягорлицької, Джарилгацької заток.

Флора заповідника досить розмаїта – налічується близько 600 видів вищих рослин, з яких 13 рідкісні як і в Асканії-Новій), занесені до Червоної книги України. Ліси – невеличкі гаї (кілки) з дуба, вільхи,

осини та берези, сусідять з піщаними кучугурами. Та особливо багатий і розмаїтий у ньому тваринний світ, зокрема, орнітофауна.

Тут зареєстровано 300 видів птахів, з яких понад 145 гніздяться, а решта або ж тільки зимують, або ж залітають у заповідну зону на відпочинок під час міграцій. Тож туристи мають рідкісну можливість побувати у справжньому пташиному царстві, споглядати в ньому не тільки колонії морського голубка, чорноголової чайки, малої білої і сірої чаплі, гагари червоноволої та лебедів-шипунів, а й рідкісних птахів – орлана білохвостого, степових і сірих журавлів, цілинного степового стрепета та інших (всього 22 види), занесених до Червоної книги України. З хижих зустрічаються боривітер, сова вухаста, шуліка чорний. З плазунів збереглися рідкісні гадюка степова та полоз чотирисмугий.

А скільки інших благословенних Творцем заповідних місць Таврійського краю ваблять туристів, рибалок, мисливців з різних регіонів і навіть з-за кордону. Серед них – й острови Бірючий та Джарилгач з первозданною рослинністю та дикими тваринами, й найбільші в Європі плавні в пониззі Славуті з його численними рукавами, озерами, в яких водиться повно всякої риби. Тому якраз у Кринки на дніпровській Конці найчастіше любив приїздити великий український гуморист Остап Вишня. «Хто в Крим, а я – в Кринки!» – писав він в одній зі своїх мисливських усмішок [3].

Взагалі ж благодатний Таврійський край має значний потенціал для розвитку сільського зеленого туризму, коли подорожуючі обирають для відпочинку звичайнісіньку сільську хату чи то в степу, чи поблизу лісу або ж на березі моря, щоб задовільнити свій голод у спілкуванні з незайманою природою, а також посмакувати селянським борщем, екологічно чистими овочами та фруктами. Тим більш, що у Херсоні діє обласне відділення сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні.

Першими зелені маршрути в області проклали мешканці села Велика Кардашинка Голопристанського району. А в Олешках сім'я Ганни Полико надає своїм гостям не тільки рибальський човен, а й пропонує проїхатися лісом верхом на коні або ж у бричці.

Тут же в Олешках на вулиці Ніжній особливу увагу подорожуючих привертає садиба Поліни Райко, яка розмалювала всі стіни і навіть стелю не тільки в кімнатах оселі, а й у літній кухні фантастичними птахами і звірами. На її диво-картинах в піднебесі ширяють орли, поруч з якими тут же мешкають архангели. А серед розмаїття квітів справжніми красунями зображені сільські трудівниці. Про народну художницю і її розмальовану хатину вже знято фільми не тільки

місцевими і столичними телевізійниками, а й також американськими, австралійськими.

І скільки таких же щедрих душею й майстровитих сільських родин, у тім числі й фермерів готові познайомити заїжджих гостей з інших регіонів та з-за кордону з чарівною природою краю, народними традиціями, а також почастивати своїми смачними стравами чи й домашнім вином.

Для тих же, хто хотів би ближче ознайомитися з багатим історичним минулим Таврійського краю і, зокрема, з його козацькою добою, туристичні фірми області рекомендують маршрути її історичними місцями. Наприклад, на Кінбурнську косу, де село Прогної, нині Геройське, було в 1735-1769 роках центром Прогноївської паланки славного Війська Запорізького Низового. Або ж до козацьких Олешків, де у 1711-1728 роках знаходилася Олешківська Січ. Чи від села Тягинка до села Республіканець Бориславського району, в якому в 1730-1734 рр. знаходилася Кам'янська Січ – чи не єдина з Запорізьких Січей, місце якої збереглося порівняно добре [1].

Отже наявність та використання туристсько-рекреаційних ресурсів в Херсонській області мають суттєві територіальні особливості. Завдяки своєму географічному положенню та природно-ресурсному потенціалу Херсонська область виділяється значним рівнем розвитком туризму та рекреації. Область знаходиться в межах Причорноморської низовини, на всій її території переважають степові ландшафти, помірно-континентальний посушливий клімат. Характерною особливістю є також розташування області в степовій зоні, в нижній течії р. Дніпра. Південні райони Херсонської області омивають води Чорного та Азовського морів, берегова лінія розчленована, а тому тут є значна кількість заток і кіс-островів. На території області багато річок, у тому числі протікає р. Дніпро (плавнева зона якого з великими просторами болотистих островів, рясно порізаних складною мережею рукавів, проток, ериків і озер) та р. Інгулець (найзвивистіша річка у рівнинній частині Європи). У межах області розташована значна кількість озер різного походження, серед яких є солоні і грязьові; також є джерела мінеральних і геотермальних вод. Природно-антропогенні туристсько-рекреаційні ресурси Херсонської області представлені об'єктами загальнодержавного значення (2 біосферних заповідника, 1 національний природний парк, 1 дендрологічний парк та 7 різноманітних заказників) та місцевого значення. Стосовно суспільно-географічних туристсько-рекреаційних ресурсів, варто відзначити, що історико-культурні туристсько-рекреаційні ресурси Херсонщини багаті та унікальні. Це підтверджує, по-перше, їх приналежність до різних

історичних епох – від знахідок найдавніших стоянок до свідчень про культуру кіммерійців, скіфів, сарматів, греків; древніх слов'ян; запорізьких козаків, татар, турків, росіян. Туристські інфраструктурні ресурси являють собою сукупність підприємств, що забезпечують екскурсійне обслуговування, транспортне, послуги гостинності і допоміжні послуги. Аналіз розподілу закладів санаторно-курортного господарства за районами Херсонської області підтверджує той факт, що основою їх розміщення є природно-ресурсний потенціал, зокрема їх найбільша кількість сконцентрована у приморських районах (Генічеський, Голопристанський, Скадовський, Каланчатський райони) та в тих, які розташовані вздовж річок та Каховського водосховища (Олешківський, Каховський, Нововоронцовський райони). Тож, система інфраструктурних туристично-рекреаційних ресурсів сформувалась багато десятиліть тому, але вона продовжує трансформуватися і сьогодні.

Список використаних джерел

1. Немець К.А. Спеціальні методи в суспільно-географічних дослідженнях туристсько-рекреаційних ресурсів (на прикладі Херсонської області) / К.А. Немець, Я.В. Василевська // Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення. Зб. наук. праць. – Херсон: ПП Вишемирський, 2013. – С.152-157.
2. Василевська Я.В. Факторний аналіз при дослідженні туристсько-рекреаційних ресурсів Херсонської області / Я.В. Василевська // Наукові пошуки географічної громадськості: минуле, сьогодення, майбуття: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої 75-річчю утворення Луганської області (8-10 жовтня 2012 г., м. Луганськ) / відп. ред. Ю.О. Кісельов. – Луганськ: Вид-во ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2013. – 316 с. – С. 122-128.
3. Бейдик В.І. Рекреаційно-туристичні ресурси України: Методологія та методика аналізу, термінологія, районування. - К., 2002. - С.164-168.
4. Войнаренко М.П. Кластерні моделі об'єднання підприємницьких структур у туристичній галузі та сфері розваг// Вісник ДІТБ. -2007. - №11. - С.17-18.
5. Санаторно-курортне лікування та туризм в Херсонській області // Статистичний щорічник Херсонської області за 2005 р. - Херсон, 2006. - 515 с.

Янік В.

*магістрант II курсу спеціальності 242 Туризм
Науковий керівник – викл. Рудакевич І.Р.*

ВПЛИВ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ НА СФЕРУ ТУРИЗМУ

Постановка проблеми. Актуальність дослідження зумовлена високим рівнем впливу інтернет-технологій на сферу туризму, потребою розглянути засоби використання цих технологій.